

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **PhDr. E. H.**, bývajúcej v B., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. L. B., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanému **JUDr. M. B.**, bývajúcemu v B., **o určenie platnosti odstúpenia od zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11 C 40/2007, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2010 sp. zn. 5 Co 69/10 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2010 sp. zn. 5 Co 69/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave označeným uznesením odmietol odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo 6. mája 2009 č. k. 11 C 40/07-116, v spojení s opravným uznesením zo 7. septembra 2009 č. k. 11 C 40/07-123 a opravným uznesením z 15. decembra 2009 č. k. 11 C 40/2007-145, ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu, že žalobkyňa v lehote určenej súdom nedoplatila súdny poplatok za návrh napriek tomu, že o následkoch nezaplattenia bola riadne poučená. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že pošta sa neúspešne pokúsila doručiť žalobkyni výzvu na doplatenie súdneho poplatku dňa 23.3.2009, potom čo zostal aj druhý pokus o doručenie bezúspešný, uložila zásielku dňa 24.3.2009 na poštovom úrade. Keďže si adresátka zásielku počas jej uloženia nevyzdvihla, považuje sa deň, kedy bola zásielka vrátená súdu t.j. 16.4.2009 za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nezvedel. Rozhodné z hľadiska začatia plynutia odvolacej lehoty je u žalobkyne toto prvé, hoci i náhradné doručenie uznesenia, nie až deň skutočného prevzatia zásielky, ku ktorému došlo 30.9.2009, kedy sa žalobkyňa osobne dostavila na súd, aby nahliadla do spisu a pri tej príležitosti podpísala doručenkú. Lehota

na podanie odvolania začala žalobkyni plynúť odo dňa nasledujúceho po tomto dni a uplynula dňom 4. mája 2009. Žalobkyňa odoslala odvolanie telefaxom 29.9.2009 a písomne predložila 30.9.2009, teda oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dovolaní okrem iného namietala, že odmietnutím odvolania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukazovala na to, že neboli splnené zákonné podmienky umožňujúce použitie právnej fikcie doručenia uznesenia prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. žalobkyňa tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok

dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania je predčasný a teda nesprávny, pretože nebolo zistené, či odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo riadne doručené, resp. či pri jeho doručovaní bol dodržaný zákonný postup.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke skutočne uvedené. Pokiaľ doručenka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka (resp. jeho zástupcu), ktorému bolo doručované, navrhnúť dôkazy

na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručení, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V preskúmvanej veci je z obsahu doručky založenej v spise na čl. 118 zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že prvý neúspešný pokus o doručenie žalobkyni s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný dňa 26.6.2009, opakované doručenie bolo vykonané 29.6.2009 a zásielka bola uložená na pošte 29.6.2009. Okolnosť, že sa adresátka (žalobkyňa) v mieste doručenia dňa 26.6.2009 zdržovala, doručka nepotvrďuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručenka neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Zároveň je na doručení uvedený i dátum reálneho prevzatia predmetného rozhodnutia žalobkyňou 30.9.2009. Za týchto okolností bolo povinnosťou odvolacieho súdu (prípadne aj prostredníctvom súdu prvého stupňa) vykonať šetrenie na zistenie tejto okolnosti. Pretože odvolací súd takto nepostupoval, je jeho rozhodnutie o odmietnutí odvolania predčasné a teda nesprávne.

Ak teda odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal jej týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

Z obsahu spisu je tiež zrejmé, že odvolací v odôvodnení svojho rozhodnutia zjavne nesprávne posudzoval plynutie odvolacej lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania od doručovania výzvy na doplatenie súdneho poplatku, v dôsledku čoho zmätočne konštatoval, že odvolacia lehota uplynula žalobkyni 4. mája 2009, teda skôr ako bolo vôbec vydané odvolaním napadnuté uznesenie (vydané 6. mája 2009).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2011

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová